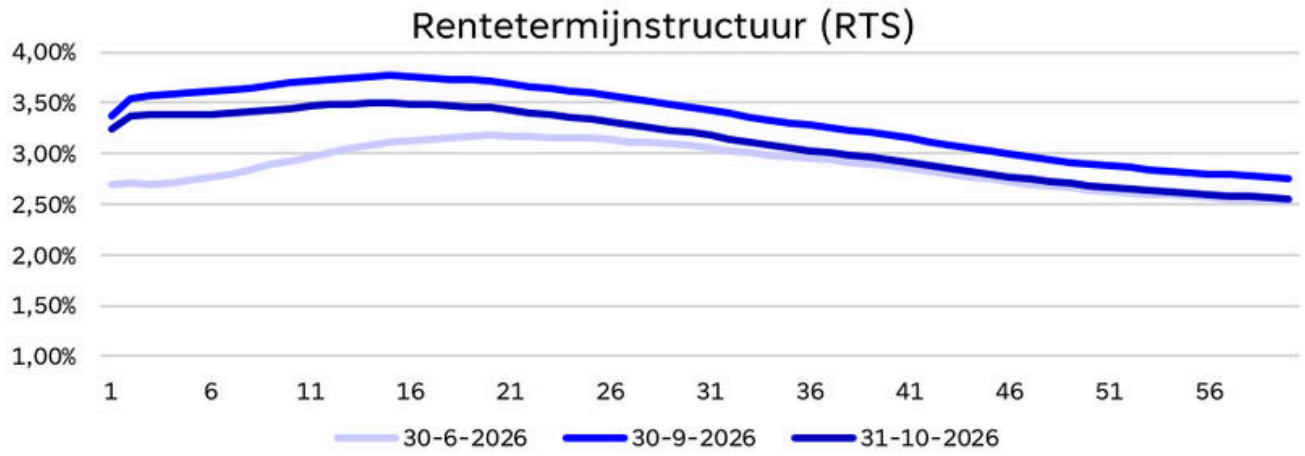
Nieuwsbrief
Sprenkels RenteRadar

Maandeditie: oktober 2026
Een periodieke scan van curves, spreads & stress

Inleiding
De pensioensector zit midden in de Wtp-transitie, en de volgende grote overgangsgolf staat gepland per 1 januari 2027. De rentecurve is de afgelopen maanden fors gestegen. Als deze stijging de komende maanden doorzet, kan dat invloed hebben op de lopende invaartrajecten en de houdbaarheid van de complete besluitvorming. Daarnaast hebben rentebewegingen in de weken voor of na de invaardatum een potentieel groot effect op specifieke groepen deelnemers (mismatch-effecten).

Veel pensioenfondsen hebben de DNB-beschikking reeds binnen, maar toch kan het nog spannend worden. De hoge aandelenrendementen en rentestijgingen leiden tot enorme dekkingsgraadstijgingen bij veel fondsen. Daardoor kunnen de fondsen buiten het gebied geraken dat is onderzocht voor een evenwichtige transitie. Met name de recente harde rentestijging zet de gemaakte afspraken op scherp.

In deze **Sprenkels RenteRadar** beoordelen we hoe extreem de rentebeweging is en of dit potentieel tot invaarproblemen leidt. Deze nieuwsflits schetst enkel een beeld van de marktontwikkelingen; het handelingsperspectief verschilt per pensioenfonds.

Onze **RenteRadar** bevat een aantal stoplichten waarmee onze klanten relatief snel kunnen zien of de markten nog als “normaal” kunnen worden bestempeld (een groen stoplicht) of dat er uitzonderlijke ontwikkelingen zijn. De grenzen voor een oranje/rood stoplicht zijn gebaseerd op het 75%- (oranje) en 95%-betrouwbaarheidsinterval (rood) van de historische renteontwikkeling.

De vraag is wat er de komende weken gaat gebeuren nu de grote fondsen daadwerkelijk zijn ingevaren. Krijgen we grote schokken op de rentemarkten? Wat gebeurt er met de vorm van de rentecurve? Wat betekent de transitie voor staat-swap spreads? Is er voldoende liquiditeit om te handelen?

	Maatstaf	30-6-2026	30-9-2026	31-10-2026	30-11-2026	31-12-2026
Hoogte per einde maand	5-jaars rente	2,73%	3,60%	3,38%		
	20-jaars rente	3,18%	3,71%	3,45%		
	50-jaars rente	2,64%	2,89%	2,68%		
	50-20 spread	-0,54%	-0,82%	-0,77%		
	Staats-Swap spread (20-jaars)	-0,22%	-0,17%	-0,20%		

Voor alle indicatoren geldt dat de kleurcodering (groen/oranje/rood) is gebaseerd op historische data over de afgelopen 20 jaar. Een oranje signaal correspondeert met een waarde buiten het 75%-betrouwbaarheidsinterval; een rood signaal correspondeert met een waarde buiten het 95%-betrouwbaarheidsinterval. 30 juni 2026 wordt als startmeetpunt gehanteerd.*

Hoogte per einde maand

5-jaars (20-jaars, 50-jaars) rente: de RTS op het 5-jaars (20-jaars, 50-jaars) punt. Het stoplicht is gebaseerd op historische percentielen. De waargenomen rentebeweging wordt vergeleken met de historische verdeling van veranderingen over dezelfde horizon, gemeten vanaf 30 juni. Een rood stoplicht betekent dat een beweging van deze omvang historisch gezien in minder dan 5% van de gevallen is voorgekomen.

50-20 spread: de 50-jaars rente minus de 20-jaars rente. Het stoplicht is gebaseerd op historische percentielen. De waargenomen verandering in de spread wordt vergeleken met de historische verdeling van veranderingen over dezelfde horizon, gemeten vanaf 30 juni. Een rood stoplicht betekent dat een beweging van deze omvang historisch gezien in minder dan 5% van de gevallen is voorgekomen.

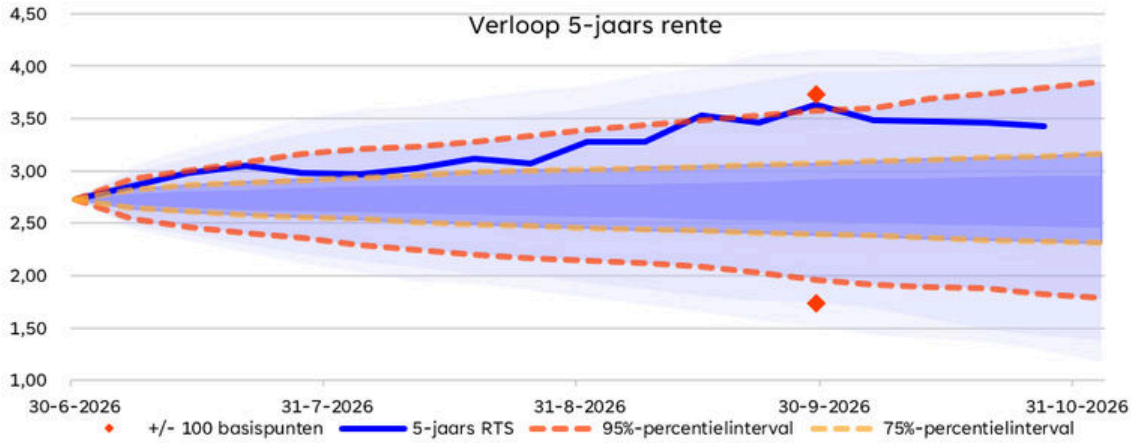
Staats-swap spread (20-jaars): de rente uit de 'zuivere' swapcurve minus de rente uit de ECB-AAA curve, op het 20-jaars punt. Het stoplicht is gebaseerd op de historische staats-swap spread over de afgelopen 20 jaar. Een rood stoplicht betekent dat de actuele spread zich bevindt in de meest extreme 5% van de historisch waargenomen waarden.

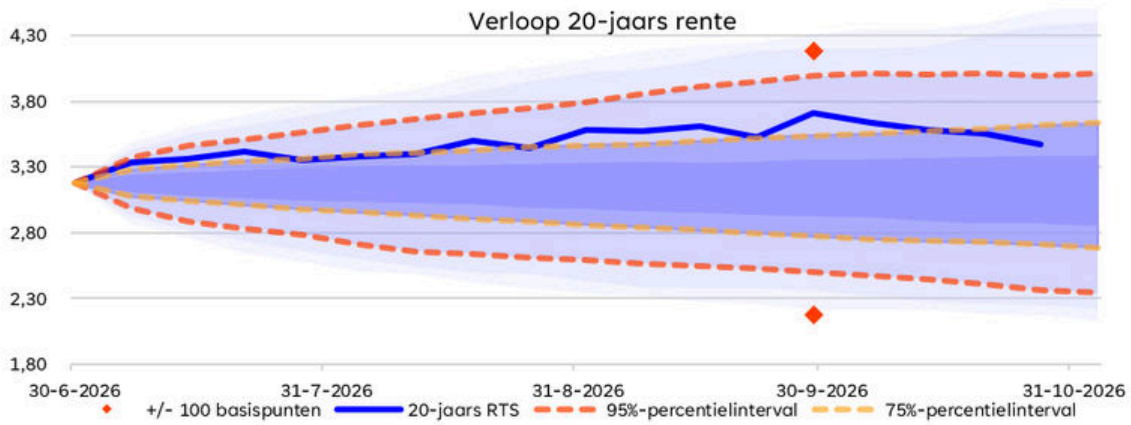
Observaties bij de huidige rentemarkten (tot en met 31 oktober)

- In oktober is de rente over de hele curve gedaald. Daarmee is een deel van de stijging in het derde kwartaal teruggedraaid.
- De 5-jaars rente daalde in oktober met 21 basispunten. Sinds 30 juni resteert een stijging van 65 basispunten. Het stoplicht staat op oranje, omdat deze verandering buiten het 75%-interval valt.
- De 20-jaars en de 50-jaars rente zijn deze maand gedaald met respectievelijk 26 en 21 basispunten. Sinds 30 juni resteert een stijging van respectievelijk 28 en 4 basispunten. Beide stoplichten staan op groen.
- De 50-20 spread is sinds 30 juni negatiever geworden, van -0,54% naar -0,77% (circa -24 basispunten). Dat komt doordat de 20-jaars rente sterker steeg dan de 50-jaars rente. Het stoplicht staat op oranje (stevig, maar niet extreem).
- Na de forse rentestijging in het derde kwartaal is de rente in oktober weer duidelijk gedaald. De renteniveaus liggen, vooral aan de kortere kant van de curve, nog wel hoger dan op 30 juni.

* In deze RenteRadar kijken we naar de rentebeweging over de afgelopen 4 maanden.

Is de evenwichtigheid in gevaar?

Waarom zijn (tijdelijke) renteschommelingen een probleem?

Als bestuurder is het belangrijk om de implicaties van grote renteschommelingen rondom de jaarwisseling voor uw fonds te bespreken, ook als uw invaarmoment later in 2027 of 2028 ligt.

Renteschommelingen **vóór het invaarmoment**, ongeacht omlaag of omhoog, kunnen ervoor zorgen dat uw complete besluitvorming ten behoeve van het invaren niet volledig is. De meeste fondsen monitoren met een 100 bps +/- bandbreedte, met een ijkmoment enige tijd vóór het invaren. Wanneer de rente (of dekkingsgraad) buiten de onderzochte bandbreedte komt, treedt deze buiten de invaarbeschikking (1-1-27 invaren) of moet de evenwichtigheidstoets opnieuw worden uitgevoerd (ná 1-1-27 invaren). In dat geval is snelle nieuwe besluitvorming noodzakelijk.

Renteschommelingen omhoog **vóór het invaarmoment** zorgen voor hogere dekkingsgraden, maar bij veel fondsen ook voor nieuwe vraagstukken rondom evenwichtigheid: netto profijt en compensatielast gaan schuiven.

Renteschommelingen fors omlaag **vóór het invaarmoment** hebben het logische gevolg dat dekkingsgraden naar beneden gaan. Voor fondsen met relatief lage actuele dekkingsgraden kunnen bepaalde doelstellingen wellicht zeer kort op het invaarmoment niet worden gehaald.

Grote renteschommelingen **omhoog of omlaag** net ná het invaarmoment kunnen vooral voor grote mismatchen zorgen tussen de feitelijke en strategische Wtp-portefeuille. Indien al zeer kort na het invaren buiten bandbreedtes wordt getreden, zal het bestuur hierover moeten oordelen en bijsturen.

Extreme schommelingen benodigen mogelijk nieuwe besluitvorming van bestuurders.

Verder van gedachten wisselen? Neem contact op met:

Martijn Euverman
Martijn.Euverman@sprenkels.nl
+31 6 20 965 685

Marit Kosmeijer
Marit.Kosmeijer@sprenkels.nl
+31 6 86 810 285

Kjeld Frints
Kjeld.Frints@sprenkels.nl
+31 6 83 316 748